

Time- **2:30 Hours**

Total Marks: 75

- N.B.:** 1. All questions are **compulsory**
2. All questions **carry equal** marks.

Q1 Outline the importance of Indian languages sources for the study of Maratha history.

OR

Describe in detailed the Bhakti Movement in the Maratha period.

Q2 Examine the caste and class system in the period of your study.

OR

Assess the position of bonded labour during the Maratha period.

Q3 Analyse the military and judicial administration of Marathas.

OR

Enumerate the land revenue as an important source of the income of Maratha administration.

Q4 Trace the trade and commerce system during the Maratha period.

OR

Discuss on the main features of art and architecture in the Maratha period.

Q5 Write a short note on **ANY THREE** of the following.

- a) Sufism
- b) Condition of slavery during Maratha period.
- c) AshtaPradhan Mandal
- d) Currency in Maratha period

.....

(मराठी रुपांतर)

वेळ - २:३० तास

एकूण गुण-७५

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. मराठ्यांच्या इतिहासाच्या अभ्यासाकरिता भारतीय भाषेतील साधनांचे महत्त्व अधोरेखित करा.

किंवा

मराठा साम्राज्याच्या कालखंडातील भक्ती चळवळीचे विस्तृत वर्णन करा.

२. तुमच्या अभ्यासक्रमाच्या कालखंडातील जात आणि वर्ग व्यवस्थेचे परीक्षण करा.

किंवा

मराठ्यांच्या कालखंडातील वेढबिगारी स्थितीचे मुल्यांकन करा.

३. मराठा साम्राज्याच्या लष्करी आणि न्याय प्रशासनाचे विश्लेषण करा.

किंवा

मराठा प्रशासनाचे उत्पन्नाचे प्रमुख साधन म्हणून जमीन महसुलाचे महत्त्व विशद करा.

४. मराठा साम्राज्याच्या कालखंडातील व्यापार आणि वाणिज्य पद्धतीचा मागोवा घ्या.

किंवा

मराठा साम्राज्याच्या कालखंडातील कला आणि स्थापत्याच्या मुख्य वैशिष्ट्यांवर चर्चा करा .

५. थोडक्यात टीप लिहा. (कोणतेही तीन)

अ) सुफीमतवाद

ब) मराठ्यांच्या काळातील गुलामगिरीची स्थिती

क) अष्टप्रधान मंडळ

ड) मराठ्यांच्या काळातील चलन व्यवस्था
